รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

25-IP-29-GE-CON-A

Conference on Digital Transformation and Regulatory Technology (RegTech)

for Improving Public-sector Productivity

ระหว่างวันที่ 1 – 2 ตุลาคม 2568

ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

จัดทำโดย นางสาววรารัตน์ ชะอุ่มเครือ

ผู้จัดการ สำนักสื่อสารและทะเบียนคาร์บอนเครดิต

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2568

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

สำรวจการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและเทคโนโลยีกำกับดูแล (RegTech) ในภาครัฐเพื่อยกระดับผลผลิตและประสิทธิภาพด้านกฎระเบียบ; เน้นเครื่องมือที่ขับเคลื่อนด้วย AI แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาการให้บริการ; ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย; และระบุทรัพยากรสำคัญ รวมถึงความต้องการด้านนโยบายที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการนำ RegTech ไปใช้และขยายผล

เหตุผลความจำเป็นของโครงการ

หน่วยงานภาครัฐกำลังเผชิญกับความซับซ้อนของกฎระเบียบที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการมีแนวทางที่คล่องตัวและขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและเทคโนโลยีกำกับดูแล (RegTech) มอบเครื่องมือสำหรับการทำงานอัตโนมัติด้านการปฏิบัติตามกฎ ลดภาระงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแล เมื่อ AI และการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลพัฒนาอย่างรวดเร็ว การมีแนวทางที่ยืดหยุ่นและมองไปข้างหน้าจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

ที่มาของโครงการ

กฎระเบียบสมัยใหม่เป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างสมดุลของผลประโยชน์ บรรลุเป้าหมายทางสังคม และขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนั้น กำลังก้าวนำหน้าระบบกฎระเบียบ ทำให้เกิดความท้าทายต่อการกำกับดูแล ภาคแรงงาน และสังคม

ในอดีตการกำกับดูแลและการปฏิบัติตามกฎระเบียบเป็นงานที่ทำด้วยมือและใช้ทรัพยากรมาก แต่กลับซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ จากความต้องการข้อมูลที่เพิ่มขึ้น ความจำเป็นในการติดตามแบบเรียลไทม์ และกฎเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ RegTech ซึ่งใช้ประโยชน์จาก AI ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) และระบบอัตโนมัติ เสนอเครื่องมือที่ช่วยปรับกระบวนการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การบริหารความเสี่ยง และการบังคับใช้กฎหมายให้คล่องตัวขึ้น ทำให้สามารถกำกับดูแลแบบเรียลไทม์และการรายงานที่ชาญฉลาดยิ่งขึ้น

ประเทศสมาชิก APO ได้นำการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลมาใช้เพื่อยกระดับการให้บริการ อย่างไรก็ตาม ความซับซ้อนของกฎระเบียบ ความเฉื่อยเชิงสถาบัน และช่องว่างด้านความพร้อมทางเทคโนโลยี ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการนำ RegTech มาใช้ การแบ่งปันความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระดับโลกจึงมีความสำคัญต่อการสร้างระบบกฎระเบียบที่คล่องตัว บูรณาการ และตอบสนองได้ดีขึ้น

การประชุมครั้งนี้จะสำรวจเทคโนโลยีเกิดใหม่ แนวปฏิบัติที่ดี และยุทธศาสตร์ที่พร้อมรับอนาคต

หัวข้อนำเสนอในโครงการ

- การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและการนำ RegTech มาใช้ในการปกครองภาครัฐ
- เครื่องมือที่ขับเคลื่อนด้วย AI สำหรับการปฏิบัติตามข้อกฎระเบียบและการบังคับใช้นโยบาย
- บทบาทของรัฐบาลในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลผ่าน RegTech
- แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและการนำไปปฏิบัติในภาครัฐ
- ความท้าทายในการนำ RegTech ไปใช้และวิธีเพิ่มประสิทธิผลต่อผลผลิตภาครัฐ

ผลลัพธ์ของโครงการ

ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจพื้นฐานและประโยชน์ของ RegTech ในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของภาครัฐ สำรวจแนวทางนวัตกรรมด้านกฎระเบียบ และเข้าร่วมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อยกระดับระบบการกำกับดูแลภาครัฐภายใต้ระบอบ RegTech

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ

เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และผู้ปฏิบัติงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล กรอบกฎระเบียบ หรือการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารภาครัฐ และมีความเชี่ยวชาญหรือบทบาทในการตัดสินใจด้านธรรมาภิบาล การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือการดำเนินงานด้าน RegTech

1.2 รายละเอียดการนำเสนอ

หัวข้อที่ 1	**Digital Investments for Productivity: Insights from the Private Sector for the Public Sector**
นำเสนอโดย	**Dr. Keita Oikawa** Research Fellow, Economic Research Institute for ASEAN and East Asia, Indonesia

สรุปสาระสำคัญ

1. บทสรุปและแนวคิดหลัก (Summary & Core Concept)

การลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพียงอย่างเดียวไม่ได้รับประกันว่าจะสามารถเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีนัยสำคัญ ผลกระทบที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ **"ปัจจัยเสริมที่เข้าคู่กัน" (Complementary Factors)** ซึ่งได้แก่

- การเปลี่ยนแปลงองค์กร (Organizational Changes)
- แรงงานที่มีทักษะ (Skilled Labor)

- การบริหารจัดการที่มีคุณภาพสูง (High-quality Management)
- สถาบันที่ยืดหยุ่น (Flexible Institutions)
- กรอบเวลาที่เหมาะสม (Adequate Time Horizons)

บทเรียนเหล่านี้ที่ได้รับการบันทึกไว้อย่างดีจากภาคเอกชน เป็นข้อมูลที่มีค่าสำหรับการปรับปรุงผลผลิตในภาครัฐ โดยได้มีการยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวคิดเหล่านี้ในโครงการ Digital Agency ของประเทศญี่ปุ่น

2. บทเรียนทางเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความสำเร็จในการพลิกโฉมสู่ดิจิทัล (Economic Insights)

นักเศรษฐศาสตร์ได้ไขข้อข้องใจของ **"Solow Paradox"** ("คอมพิวเตอร์มีอยู่ทุกที่ ยกเว้นในสถิติผลผลิต") ว่าความล่าช้าของผลลัพธ์เกิดจากการขาดปัจจัยเสริม

ประเด็นสำคัญ	รายละเอียดเชิงลึก
ปัจจัยเสริมมีความสำคัญอย่างยิ่ง	เทคโนโลยี (IT) จะเพิ่มผลผลิตก็ต่อเมื่อจับคู่กับ **แรงงานมีทักษะ** และ **การจัดระเบียบสถานที่ทำงานที่ทันสมัย** (เช่น การกระจายอำนาจ ทีมงาน และความเป็นอิสระ)
ความเข้ากันได้เชิงระบบ (Systemic Fit)	องค์กรที่ปรับ IT, ทุนมนุษย์ (HK) และการจัดระเบียบที่ทำงาน (WO) ให้สอดคล้องเป็นระบบ จะมีประสิทธิภาพเหนือกว่า *ตัวอย่าง:* ข้อมูลขนาดใหญ่ต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ
เวลาเป็นสิ่งสำคัญ	ผลตอบแทนจากการใช้คอมพิวเตอร์จะค่อย ๆ สร้างขึ้นในช่วง **5-7 ปี** เนื่องจากการออกแบบกระบวนการใหม่และการสั่งสมทักษะต้องใช้เวลา
คุณภาพการจัดการคือตัวชี้ขาด	คุณภาพการจัดการที่แข็งแกร่ง (เช่น การกำหนดเป้าหมาย การติดตามผล และการบริหารบุคลากร) ช่วยดึงคุณค่าจาก IT ได้มากขึ้น
การจัดการ AI (Generative AI)	GenAI สามารถเพิ่มผลผลิตและช่วยให้ **พนักงานที่มีทักษะต่ำได้รับประโยชน์สูงสุด** แต่ยังต้องการปัจจัยเสริมใหม่ ๆ เช่น การฝึกอบรม การออกแบบขั้นตอนการทำงานใหม่ และธรรมาภิบาลข้อมูล

3. อุปสรรคและความล้มเหลวในการพลิกโฉมสู่ดิจิทัล (Barriers to DX)

ความล้มเหลวในการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้อยู่ที่การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยด้านองค์กร:

- **การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management):** การต่อต้านจากพนักงาน
- **ระบบเดิม (Legacy Systems):** ระบบล้าสมัยทำให้เกิดปัญหาและความล่าช้าในการบูรณาการ
- **ช่องว่างด้านทักษะและความเป็นผู้นำ:** ขาดทักษะ (เชิงเทคนิคและไม่เทคนิค) การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง และการทำงานร่วมกันข้ามสายงาน
- **ความไม่สมจริง:** การประมาณการต้นทุนและผลประโยชน์ที่ไม่สมจริง

ลำดับการนำไปใช้ (Sequential Adoption): โครงการที่ประสบความสำเร็จจะดำเนินการตามลำดับขั้น:

ทำความเข้าใจเทคโนโลยี ⟶ จัดลำดับความสำคัญของกรณีการใช้งาน (ตามมูลค่าและความเป็นไปได้) ⟶ ทดลอง (Pilot) ร่วมกับเจ้าของธุรกิจและ IT ⟶ บูรณาการและกำกับดูแลเพื่อขยายผล

4. กรณีศึกษา: การจัดตั้ง Digital Agency ของญี่ปุ่น

ที่มา (Catalyst): การระบาดของ COVID-19 ได้เปิดเผยความไร้ประสิทธิภาพของการบริหารราชการ (เช่น การสมัครรับสิทธิประโยชน์ที่ซับซ้อน ความเข้ากันไม่ได้ของระบบ)

ภารกิจ: เป็น **ศูนย์บัญชาการ (Command Center)** สำหรับการปฏิรูปดิจิทัลทั่วทั้งสังคม ไม่ใช่แค่การส่งเสริม IT โดยมีเป้าหมายเพื่อ ทำลายไซโล (Break Silos) และขับเคลื่อนการปฏิรูป

การจัดองค์กรที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐศาสตร์:

- **โครงสร้างองค์กรแบบ Matrix:** เป็นองค์กรที่แบนราบ คล่องตัว ใช้ระบบทีมงานโครงการ (Project-team-based) โดยสามารถดึงผู้เชี่ยวชาญ (เช่น Product Managers, Engineers) จากส่วนกลางมาใช้งานได้ตามต้องการ (สอดคล้องกับหลัก **Complementarity**)
- **การกำหนดมาตรฐานร่วม:** กำหนดมาตรฐานกลาง (เช่น ข้อมูล, ID, API) และประสานงานแพลตฟอร์มที่ใช้ร่วมกัน (เช่น **Government Cloud** และ **Base Registries**) เพื่อลดการทำงานซ้ำ (สอดคล้องกับหลัก **Standards & Coordination**)
- **การจัดการความรู้ภาคสนาม:** ให้บริการ **โต๊ะให้คำปรึกษา (Consultation Desk)** และการฝึกสอน เพื่ออุดช่องว่างด้านความรู้และศักยภาพในการทำงาน (สอดคล้องกับหลัก **Fix Field Knowledge Frictions**)

โครงการสำคัญ:

- **Government Cloud:** แพลตฟอร์มคลาวด์กลางที่ได้รับการอนุมัติและจัดการโดย Digital Agency เพื่อให้ระบบภาครัฐมีความปลอดภัยสูง ต้นทุนต่ำ และสามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ล่าสุดได้
- **Base Registries:** ฐานข้อมูลพื้นฐานของสังคม (เช่น ธุรกิจ ที่อยู่) เพื่อให้สามารถนำข้อมูลกลับมาใช้ซ้ำและบรรลุหลักการ **"Once-Only"** (การให้ข้อมูลครั้งเดียว)
- **การทบทวนข้อกำหนดที่ไม่เป็นดิจิทัล (Review of Non-Digital Requirements):** ทบทวนและแก้ไขกฎหมาย/กฎระเบียบกว่า 8,164 รายการ ที่กำหนดให้ต้องมีการกระทำที่ไม่เป็นดิจิทัล (เช่น การยื่นเอกสารเป็นกระดาษ การเข้าตรวจแบบตัวต่อตัว) เพื่อปลดล็อกการใช้งานดิจิทัล
- **การกำหนดมาตรฐานระบบราชการส่วนท้องถิ่น:** บังคับให้มีการใช้ระบบที่เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับ 20 ขอบเขตงานที่กำหนด (เช่น สวัสดิการ ทะเบียนราษฎร) ภายในปีงบประมาณ 2025 เพื่อยุติระบบที่พัฒนาขึ้นเองเฉพาะหน่วยงาน (Bespoke Systems)

สรุปสำหรับรัฐบาล (Implication for Governments):

การปฏิรูปดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จต้องมีการลงทุนใน **คุณภาพการจัดการ ทักษะ** และ **การออกแบบกระบวนการใหม่** ควรใช้แผนงานหลายปี (Multi-year roadmaps) และดำเนินการตามขั้นตอนที่เข้มงวด: เรียนรู้ ⟶ จัดลำดับความสำคัญ ⟶ ทำงานร่วมกัน ⟶ นำร่อง ⟶ บูรณาการ ⟶ กำกับดูแล ⟶ ขยายผล พร้อมทั้งติดตามผลลัพธ์ของบริการอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อที่ 2	**Case Studies – RegTech in Practice: Lessons from Implementation and Innovation**
นำเสนอโดย	**Dr. Hau Chen Mike Lee** Consultant, Group Synergy and Retail Planning, Far Eastern Group, Republic of China

สรุปสาระสำคัญ

1. ความหมายและผลกระทบของ RegTech (Regulatory Technology)

- **RegTech คืออะไร:** RegTech ถูกนำมาใช้ครั้งแรกในปี 2015 โดย Financial Conduct Authority (FCA) ของสหราชอาณาจักร เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีด้านการเงิน (Fintech) เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติตามข้อผูกพันด้านกฎระเบียบ (Regulatory Obligations) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน **การต่อต้านการฟอกเงิน (AML)** ปัจจุบัน RegTech ได้กลายเป็นแกนหลักสำหรับทุกภาคส่วนที่เผชิญกับข้อกำหนดด้านกฎระเบียบที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

- ผลกระทบต่อการดำเนินงานของภาครัฐ:
  1) เพิ่มความเร็วและความโปร่งใส: เร่งการอนุมัติ, ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานด้วยมือ, สร้างความโปร่งใส, และทำให้การดำเนินการกำกับดูแลสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ (traceable, auditable)
  2) การจัดการความเสี่ยงเชิงรุก: ระบุปัญหาการปฏิบัติตามข้อกำหนดในเชิงรุก, คาดการณ์โปรไฟล์ความเสี่ยง, และบังคับใช้กฎระเบียบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
  3) ลดต้นทุนและความคล่องตัว: ลดต้นทุนการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเพิ่มความคล่องตัวในการตอบสนองต่อกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. นวัตกรรมหลักใน RegTech และการเปลี่ยนผ่านสู่ AI ทั่วไป

- **นวัตกรรมหลักของ RegTech (เดิม):**
  - **Blockchain ในการกำกับดูแล:** เป็นธรรมชาติในการติดตามธุรกรรมเนื่องจากคุณสมบัติที่ไม่สามารถแก้ไขได้ (tamper-proof) แต่มีข้อจำกัดในการรวมเข้ากับระบบธนาคารแบบเก่าและการจัดการสิทธิ์ในการลบข้อมูล ("right to be forgotten")
  - **Regulatory Sandboxes:** แพลตฟอร์มสำหรับสถาบันการเงินและบริษัทเทคโนโลยีเพื่อทดสอบผลิตภัณฑ์ RegTech/AI ใหม่ภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด
- **ยุคถัดไป: AI-Powered Regulatory Technology:** เปลี่ยนจาก RegTech เดิมที่เน้นกฎเกณฑ์ตายตัว (rule-based) ในภาคการเงิน ไปสู่การใช้ **โมเดล AI ทั่วไปที่ปรับเปลี่ยนได้ (Generic, adaptable AI models)** ที่สามารถตีความกฎที่เปลี่ยนแปลงไป, ปรับตัวเข้ากับความเสี่ยงใหม่และสนับสนุนอุตสาหกรรมที่มีการกำกับดูแลทั้งหมด (ภาครัฐ, สุขภาพ, พลังงาน)

3. 5 เสาหลักของความสามารถ AI ล่าสุด (5 Latest AI Capability Pillars)

นวัตกรรม AI ที่ขับเคลื่อน RegTech ยุคใหม่ประกอบด้วย 5 เสาหลัก ได้แก่:

1) **LLM (Large Language Model):** สำหรับการทำความเข้าใจความตั้งใจของมนุษย์

2) **RAG (Retrieval-Augmented Generation):** สำหรับการรวมความรู้เฉพาะโดเมน
3) **Agentic AI:** สำหรับความร่วมมือและการทำงานร่วมกันของเอเจนต์อัตโนมัติ (Cooperation & collaboration automatic agents)
4) **Reasoning:** เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่ซับซ้อน, เชื่อมโยงตรรกะทีละขั้นตอน, และสร้างข้อสรุปที่มีเหตุผล
5) **Code:** เพื่อสร้าง, แก้จุดบกพร่อง, ปรับปรุง, และเพิ่มประสิทธิภาพโค้ดจากคำอธิบายที่เป็นภาษาธรรมชาติ

4. การประยุกต์ใช้ AI หลักใน RegTech

เทคโนโลยี AI	ผลกระทบต่อ RegTech
LLMs (เช่น GPT-4, Gemini)	- การวิเคราะห์กฎระเบียบอัตโนมัติ (สรุปการเปลี่ยนแปลงกฎ) - การตอบคำถามด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Q&A) อย่างชาญฉลาด - การตรวจจับความเสี่ยงและการฟอกเงิน (AML)
RAG (Retrieval-Augmented Generation)	- คำตอบที่เชื่อถือได้และสามารถตรวจสอบได้ (Auditable) โดยอ้างอิงแหล่งที่มาที่ชัดเจนเพื่อลดการสร้างข้อมูลเท็จ (Hallucination) - การอัปเดตการปฏิบัติตามกฎแบบเรียลไทม์ - การติดตามการเปลี่ยนแปลงนโยบายและการตรวจสอบร่องรอยการตรวจสอบ (Audit Trails)
Agentic AI	- เวิร์กโฟลว์หลายขั้นตอนแบบอัตโนมัติ (Autonomous Multistep Workflows) - การปฏิบัติตามกฎแบบ เรียลไทม์อย่างต่อเนื่อง (24/7) - ความสามารถในการอธิบาย (Explainability) และร่องรอยการตรวจสอบที่ชัดเจนสำหรับการตรวจสอบกำกับดูแล

5. นโยบาย AI และความท้าทายในภาครัฐ

- **ภาพรวมกฎระเบียบ AI ทั่วโลก:**
  - **EU AI Act:** เป็นกรอบกฎหมาย AI ฉบับแรกที่ครอบคลุมทั่วโลก โดยใช้ **แนวทางตามความเสี่ยง (Risk-based approach)** เช่น ห้าม AI ที่มีความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ และกำหนดการควบคุมที่เข้มงวดสำหรับ AI ที่มีความเสี่ยงสูง (เช่น ในภาคการเงิน, สาธารณสุข)
  - **ROC (Taiwan) Policy:** มุ่งสู่การเป็น **"Global AI Hub"** ภายในปี 2040 นโยบายของกระทรวงดิจิทัล (MoDA) เน้นที่การพัฒนาเทคโนโลยี, การพัฒนาอุตสาหกรรม รวมถึงการบ่มเพาะบุคลากร (Talents Cultivation) และการนำไปใช้ในอุตสาหกรรม
- **ความเสี่ยงของเครื่องมือ AI ในภาครัฐ:** * ความเสี่ยงทางจริยธรรม: อัลกอริทึมที่มีอคติ, การบ่อนทำลายสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ
  - **ความเสี่ยงในการดำเนินงาน:** ความล้มเหลวทางเทคนิค, ผลที่ไม่ตั้งใจ, การสร้างข้อมูลเท็จ (Hallucinations), และการพึ่งพา AI มากเกินไป

- **ความเสี่ยงจากการไม่ดำเนินการ (Risks of inaction):** ต้นทุนทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินที่อาจหลีกเลี่ยงได้หากมีการนำ AI มาใช้อย่างสำเร็จ

6. ความสำคัญของเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะโดเมน (Domain-Specific Benchmarks)

- **เป็นสิ่งสำคัญ:** การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะโดเมนเป็นสิ่งจำเป็นในการประเมินเครื่องมือ AI และขยายการใช้งาน AI ในภาครัฐ
- **กรอบการประเมิน:** เกณฑ์มาตรฐานสำหรับ AI ในภาครัฐควรรวมถึงการวัดผลในด้าน:
  - ประสิทธิภาพและความแม่นยำ
  - ความเป็นธรรมและจริยธรรม (ประเมินอคติ)
  - ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ (การตัดสินใจที่สามารถอธิบายได้)
  - ความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

หัวข้อที่ 3	**AI Governance, Digital Assets, and Public-sector Regulatory Readiness**
นำเสนอโดย	**Dr. Minh Khuong Vu** Practice Professor, Lee Kuan Yew School of Public Policy, National University, Singapore

สรุปสาระสำคัญ

1. ยุค AI: เมกะเทรนด์และการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (The AI Era: Megatrends and Paradigm Shifts)

- **AI เป็นเทคโนโลยีวัตถุประสงค์ทั่วไป (General Purpose Technology - GPT):** AI เป็นคลื่นลูกใหม่ของการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางเทคโนโลยีที่ขับเคลื่อนความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ (หลังจากยุคไอน้ำ, ไฟฟ้า, ICT) โดยมีลักษณะสำคัญคือ:
  - **การแพร่หลาย (Pervasiveness):** สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายภาคส่วนของระบบเศรษฐกิจ
  - **การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Improvement):** มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ปรับปรุงประสิทธิภาพและลดต้นทุนอย่างต่อเนื่อง
  - **การสร้างนวัตกรรม (Innovation Spawning):** กระตุ้นการวิจัยและพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงในภาคส่วนปลายน้ำ
- **ความก้าวหน้าของ AI:** AI ได้แสดงความสามารถที่ **เหนือกว่ามนุษย์โดยเฉลี่ยในทักษะการวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน** (เช่น การแก้โจทย์คณิตศาสตร์และคำถามความเข้าใจภาษาขนาดใหญ่ (MMLU))
- **ผลกระทบของยุค AI (3D):**
  - **Disruption (การหยุดชะงัก):** โมเดลการสร้างมูลค่าแบบดั้งเดิมจะลดลงหรือหายไป
  - **Discovery (การค้นพบ):** ความก้าวหน้าจะเร่งตัวขึ้นด้วยความเร็วและขนาดของ AI

- **Dawn (รุ่งอรุณ):** เป็นรุ่งอรุณของอารยธรรมใหม่ ที่ SMEs และผู้คนทั่วไปสามารถบรรลุสิ่งที่ยิ่งใหญ่ได้

- **ช่องทางหลัก 5 ช่องทางในการสร้างมูลค่าด้วย AI:** ความเป็นเลิศด้านกลยุทธ์และการตัดสินใจ, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน, การยกระดับนวัตกรรมและความสามารถ, ขอบเขตตลาดใหม่, และความเชื่อมั่น ความยืดหยุ่น และความสามารถในการแข่งขัน

2. นโยบายและการกำกับดูแลในยุค AI (Policy and Governance in the AI Era)

- **ความจำเป็นของการกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัล:** กฎระเบียบที่อ่อนแอทำให้เกิดความเสี่ยงเชิงระบบ, ต้องสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยจากการโจมตีไซเบอร์/ข้อมูลปลอมแปลง (Deepfakes) และการกำกับดูแลที่ดีจะช่วยเร่งการนำไปใช้อย่างปลอดภัย
- **ความเร่งด่วนในการกำกับดูแล (Governance Urgency):** AI มีความเร่งด่วนในการกำกับดูแลสูงสุดเมื่อเทียบกับ Digital Assets และ Blockchain เนื่องจากมีคะแนนสูงสุด (5/5) ในมิติสำคัญ เช่น **ขอบเขตผลกระทบต่อสังคม ศักยภาพความเสี่ยงเชิงระบบ ความเร็ว/ขนาดของการแพร่กระจาย ความทึบแสง/ช่องว่างในการอธิบาย** และ **ความไม่สามารถย้อนกลับของความเสียหาย**
- **หลักการกำกับดูแล AI ที่น่าเชื่อถือของ OECD:**
  - **หลักการตามคุณค่า (Values-based Principles):** การเติบโตที่ครอบคลุม, สิทธิมนุษยชนและค่านิยมประชาธิปไตย (รวมถึงความเป็นธรรมและความเป็นส่วนตัว), ความโปร่งใสและการอธิบายได้, ความทนทานความปลอดภัยและความมั่นคง, และความรับผิดชอบ
  - **คำแนะนำสำหรับผู้กำหนดนโยบาย:** การลงทุนในการวิจัยและพัฒนา, การส่งเสริมระบบนิเวศที่เอื้อต่อ AI, การสร้างสภาพแวดล้อมการกำกับดูแลที่ทำงานร่วมกันได้, การสร้างขีดความสามารถของมนุษย์, และความร่วมมือระหว่างประเทศ
- **ลำดับความสำคัญของนโยบาย AI (Top Policy Priorities):**
  - ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนด้วย AI
  - **การกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) และโครงสร้างพื้นฐานความเชื่อมั่น**
  - **AI ที่มีความรับผิดชอบ (Responsible AI) และการออกกฎระเบียบ**

3. ประสบการณ์และข้อมูลเชิงลึกจากอาเซียน (ASEAN Experience and Insights)

- **โอกาส:** ยุค AI เป็นโอกาสที่ไม่เคยมีมาก่อนสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการไล่ตามและเติบโต หากมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม
- **หลักการกำกับดูแล AI 7 ประการของอาเซียน (ASEAN's Seven Guiding Principles for AI Governance):** หลักการเหล่านี้มุ่งสร้างความเชื่อมั่นสาธารณะและส่งเสริมการออกแบบ การพัฒนา และการใช้งาน AI อย่างมีจริยธรรม
  1) **ความโปร่งใสและการอธิบายได้ (Transparency & Explainability):** เปิดเผยการใช้ AI และให้เหตุผลที่เข้าใจได้สำหรับการตัดสินใจ

2) **มนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Human-centricity):** ให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์และสนับสนุนการปรับเปลี่ยนงานและการยกระดับทักษะ
3) **ความเป็นธรรมและความเสมอภาค (Fairness & Equity):** ป้องกันผลกระทบที่เลือกปฏิบัติด้วยการตรวจสอบโดยมนุษย์ และการทดสอบอคติอย่างสม่ำเสมอ
4) **ความเป็นส่วนตัวและการกำกับดูแลข้อมูล (Privacy & Data Governance):** ปกป้องคุณภาพข้อมูลและใช้ **เทคโนโลยีเพิ่มความเป็นส่วนตัว (Privacy-Enhancing Technologies - PETs)**
5) **ความมั่นคงปลอดภัย (Security & Safety):** ประเมินและลดความเสี่ยง, ใช้การควบคุมความปลอดภัยไซเบอร์, และเปิดให้มนุษย์เข้าแทรกแซงได้อย่างปลอดภัย
6) **ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ (Accountability & Integrity):** รักษาความรับผิดชอบโดยมนุษย์, จัดสรรบทบาทที่ชัดเจน, และสนับสนุนการกำกับดูแลด้วยเอกสารและการตรวจสอบได้
7) **ความทนทานและความน่าเชื่อถือ (Robustness & Reliability):** ออกแบบให้มีความยืดหยุ่นต่อข้อผิดพลาด, ทำการทดสอบก่อนการใช้งานอย่างเข้มงวด, และใช้การเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อที่ 4	**Institutionalizing Innovation: The Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) Regulatory Sandbox Framework (Circular No. 1153)**
นำเสนอโดย	**Melchor T. Plabasan** Senior Director, Technology Risk and Innovation Supervision Department, Bangko Sentral ng Pilipinas, Philippines

สรุปสาระสำคัญ

1. หลักการนำทางในการกำกับดูแล (Guiding Principles of Regulatory Approach)

ธนาคารกลางฟิลิปปินส์ (BSP) ได้ใช้หลักการกำกับดูแลที่ยืดหยุ่นและก้าวหน้าเพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาคบริการทางการเงิน:

- **Technology Agnostic (ไม่ยึดติดกับเทคโนโลยี):** การกำกับดูแลไม่เจาะจงเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่ง แต่เน้นที่ผลลัพธ์และความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์/บริการนั้น ๆ
- **Progressive (ก้าวหน้า):** เปิดรับนวัตกรรม และปรับกฎระเบียบให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- **Adaptive (ปรับตัวได้):** มีความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อแนวโน้มใหม่ ๆ และความท้าทายที่เกิดขึ้น

2. กรอบ Regulatory Sandbox ของ BSP (BSP Regulatory Sandbox Framework)

Regulatory Sandbox เป็นกลไกที่ช่วย **สนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านนวัตกรรม** ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด (Pilot Implementation)

รายละเอียด	คำอธิบาย
วัตถุประสงค์	เพื่อทดสอบการใช้เทคโนโลยีใหม่หรือที่กำลังเกิดขึ้น ซึ่งสนับสนุนการส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน
ผู้มีสิทธิ์สมัคร	สถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของ BSP (BSFIs), ผู้ให้บริการบุคคลที่สามของ BSFIs, สถาบันอื่น ๆ ที่จดทะเบียนกับ BSP, และผู้เล่นรายใหม่ (New Players)
เกณฑ์คุณสมบัติ	1. การใช้นวัตกรรม ของเทคโนโลยีเกิดใหม่ 2. ความสามารถในการปรับใช้ โซลูชัน 3. มี แผนการทดสอบ กรณีศึกษา และผลลัพธ์ที่คาดหวัง 4. มี กลยุทธ์การลดความเสี่ยง ที่ชัดเจน 5. มี ตัวชี้วัดความคืบหน้า ที่จะติดตาม 6. มี กลยุทธ์การถอนตัวและการเปลี่ยนผ่าน (Exit and Transition Strategy) ไม่ว่าผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร
การจัดประเภท Sandbox	**1. Regulatory Sandbox (ทั่วไป):** สำหรับ BSFIs, ผู้ให้บริการบุคคลที่สาม, สถาบันที่ลงทะเบียน, และผู้เล่นรายใหม่ **2. Sandbox Lite:** สำหรับ BSFIs เท่านั้น **3. Thematic Cohort:** กำหนดโดย BSP ตามวัตถุประสงค์ ขอบเขต และ/หรือความซับซ้อน

3. ภาพรวมการใช้งาน Sandbox ในปัจจุบัน (Application Snapshot)

มีการนำเทคโนโลยีที่หลากหลายมาทดสอบใน Sandbox โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบ **"Regulatory Sandbox" ทั่วไป (General Classification)** ตัวอย่างประเภทโครงการที่สมัครเข้า Sandbox ได้แก่:

- Payment Solutions (โซลูชันการชำระเงิน)
- VASP/Stablecoins (สินทรัพย์เสมือน/เหรียญ Stablecoin)
- Loan Management (การจัดการสินเชื่อ)
- Electronic Money, Gold Trading, Staking

4. ความท้าทายและบทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินการ (Key Challenges and Lessons Learned)

การดำเนินการ Regulatory Sandbox เผชิญกับความท้าทายหลัก 4 ประการ:

1) **ความซับซ้อนของนวัตกรรม (Complexities of Innovation):** นวัตกรรมใหม่ ๆ มักซับซ้อนและเข้าใจยาก
2) **ความเสี่ยงรูปแบบใหม่ (Novel Risks):** เกิดความเสี่ยงที่ไม่เคยมีมาก่อนที่กฎระเบียบเดิมไม่ครอบคลุม

3) **ช่องว่างด้านทรัพยากรและความสามารถ (Resources and Capability Gaps):** หน่วยงานกำกับดูแลต้องการทรัพยากรและทักษะเฉพาะทางเพื่อตรวจสอบนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
4) **การเชื่อมโยงถึงกัน (Interconnectedness):** นวัตกรรมหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบที่เชื่อมโยงถึงกันอื่น ๆ

ข้อคิดเห็นจากการดำเนินการ (Insights from Implementation):

- **การเรียนรู้และการค้นพบด้านกฎระเบียบ (Regulatory Learning and Discovery):** แม้ว่ายังเร็วเกินไปที่จะสรุปผลลัพธ์สุดท้าย แต่กระบวนการ Sandbox ได้ช่วยให้ BSP **เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่และผลกระทบของมัน**
- **ความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ:** การทำงานร่วมกันเป็นสิ่งจำเป็นในการกำกับดูแลเทคโนโลยีที่อาจส่งผลกระทบข้ามภาคส่วน

หัวข้อที่ 5	**Reframing Regulatory Sandboxes for Adaptive Governance and Productivity Enhancement**
นำเสนอโดย	**Dr. HaeOk Choi** Research Fellow, Directorate for System Innovation, Science and Technology Policy Institute, Republic of Korea

สรุปสาระสำคัญ

1. ภาพรวมและขีดจำกัดของ Regulatory Sandbox ในเกาหลีใต้

- **ภูมิทัศน์ของ Sandbox ในเกาหลีใต้:** เกาหลีใต้ใช้ Sandbox เป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนผ่านจาก "การอนุญาตก่อน-กำกับดูแลทีหลัง" (Priority permit post-regulation) ไปสู่ **"การกำกับดูแลเชิงลบอย่างครอบคลุม" (Comprehensive Negative Regulation)** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมในอุตสาหกรรมใหม่
- **การวิเคราะห์การดำเนินงาน (Operational Diagnostics):** จากการวิเคราะห์ระบบ Sandbox ของเกาหลีใต้ 5 ขั้นตอน พบว่ามีปัญหาสำคัญ:
  - **ความเหลื่อมล้ำในการนำไปใช้:** มีการนำไปใช้ในบางภาคส่วนมากเป็นพิเศษ (เช่น การเงิน การแพทย์) แต่ในภาคส่วนอื่น ๆ ยังมีน้อย
  - **ผลลัพธ์ที่เป็นเอกเทศ (Isolated Outcomes):** Sandbox ประสบความสำเร็จในการอนุญาตให้มีการทดลองผลิตภัณฑ์ใหม่ แต่ **ผลลัพธ์ไม่ได้รับการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบหรือการจัดตั้งสถาบันในวงกว้าง**

2. ความท้าทายหลักของ Sandbox ในปัจจุบัน

การนำ Sandbox มาใช้อย่างเป็นที่แพร่หลายในหลายประเทศได้เผยให้เห็นช่องว่างที่สำคัญ:

- **การสร้างความยืดหยุ่นทางกฎระเบียบ (Regulatory Flexibility) VS. การสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสถาบัน (Institutional Transformation):** Sandbox มักถูกใช้เพื่อเป็น

"ข้อยกเว้นทางเทคนิค" (Technical Exception) เพื่อให้โครงการหนึ่ง ๆ ดำเนินการได้ แทนที่จะนำไปสู่ **"การเปลี่ยนแปลงสถาบัน"** ที่จะทำให้กฎระเบียบเดิมมีความยืดหยุ่นขึ้นในระยะยาว

- **ความแตกต่างระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน:** ในขณะที่ Sandbox เป็นเครื่องมือที่ดีในการทดสอบผลิตภัณฑ์ แต่ในบริบทของภาครัฐ (Public-sector) ที่มีเป้าหมายคือการให้บริการสาธารณะและนโยบาย การทดสอบควรมุ่งเน้นไปที่ **การปรับปรุงนโยบายและการสร้างความรู้**
- **ขาดการเชื่อมโยงกับกระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์:** Sandbox มักเป็นโครงการนำร่องที่สิ้นสุดในตัวเอง โดยไม่มีกลไกที่เข้มแข็งพอที่จะนำข้อมูลและบทเรียนที่ได้ไปสู่การแก้ไขหรือสร้างกฎเกณฑ์ใหม่

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: ปรับเปลี่ยน Sandbox เป็น Policy Lab

Dr. Choi เสนอให้ปรับเปลี่ยน Regulatory Sandbox ให้เป็น "Policy Lab" (ห้องปฏิบัติการนโยบาย) ของรัฐบาลเอง โดยเน้นบทบาทที่กว้างขึ้นดังนี้:

จาก Sandbox แบบเดิม	สู่ Policy Lab และ Adaptive Governance
วัตถุประสงค์: การอนุญาตให้เกิดนวัตกรรมแบบครั้งเดียว (One-off case handling)	การเรียนรู้ที่สะสมได้และการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (Accumulated learning and system change)
ลักษณะการกำกับดูแล: ความยืดหยุ่นในการบริหารงาน (Administrative flexibility)	การกำกับดูแลเชิงกลยุทธ์ร่วมกันและนวัตกรรมด้านธรรมาภิบาล (Strategic co-regulation and governance innovation)
ผลลัพธ์: ข้อยกเว้นทางเทคนิค (Technical exception)	การเปลี่ยนแปลงสถาบัน (Institutional transformation)

Policy Lab เป็นกลไกที่เริ่มต้นวัฏจักรของการเรียนรู้เชิงสถาบัน (Institutional Learning) การออกแบบกฎหมาย (Legal Design) และธรรมาภิบาลแบบร่วมมือ (Collaborative Governance) โดยมีหลักการสำคัญดังนี้:

- **การออกแบบนโยบาย (Policy Design):** ผสมผสานเสียงที่หลากหลาย (ไม่จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการ) และก้าวไปไกลกว่าดุลยพินิจของผู้กำกับดูแล (Top-Down)
- **การกำหนดกฎเกณฑ์แบบปรับตัวได้ (Adaptive Rule-Making):** สะสมความรู้และสร้างโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน (Shared Infrastructure)
- **การกำกับดูแลแบบร่วมมือ (Collaborative Governance):** ให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการออกแบบกฎเกณฑ์ และรัฐบาลทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน (Facilitates)

เป้าหมายสูงสุดคือการเปลี่ยนจากการสร้างนโยบายที่แข็งกระด้าง (Rigid Policy Making) ไปสู่การสร้างนโยบายที่มีความยืดหยุ่นและขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Flexible, Data-driven Policy Making) เพื่อให้เกิดการออกแบบสถาบันใหม่ ๆ ที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นสำหรับภาครัฐและประชาชน

หัวข้อที่ 6	**Unlocking Public Value through Open Data and Digital Public Infrastructure**
นำเสนอโดย	**Gilbert T. Trinchera** Partner, Technology Consulting, Advisory Services, KPMG R.G. Manabat and Co., Philippines

สรุปสาระสำคัญ

1. การกำหนดบริบท: ข้อมูลคือสินทรัพย์สาธารณะ (Open Data as Public Asset)

- **ข้อมูลเปิดคืออะไร:** ข้อมูลเปิดคือข้อมูลที่ไม่เป็นความลับ (Non-confidential) ของรัฐบาล ซึ่งสามารถนำไปใช้ซ้ำได้อย่างอิสระโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และสามารถแจกจ่ายได้อย่างไม่จำกัด
- **คุณค่าของข้อมูลเปิด:** การเปิดเผยข้อมูลช่วยปลดล็อกคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะใน **4 มิติหลัก (4 Dimensions of Public Value)**:
  1) **การให้บริการสาธารณะที่ดีขึ้น:** การจัดส่งบริการสาธารณะที่มีคุณภาพสูงขึ้น
  2) **การปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐบาล:** เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน
  3) **การมีส่วนร่วมของประชาชน:** ส่งเสริมธรรมาภิบาลที่ดีขึ้น (Better Governance) และการมีส่วนร่วมทางประชาธิปไตย
  4) **การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ:** สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างนวัตกรรม
- **บทบาทต่อ RegTech:** ข้อมูลที่เปิดเผยและได้มาตรฐานเป็น **หัวใจสำคัญ (Crucial Enabler)** ของ RegTech และการพลิกโฉมสู่ดิจิทัล เนื่องจากเทคโนโลยี RegTech เช่น AI ต้องอาศัยข้อมูลที่มีคุณภาพ, สามารถเข้าถึงได้, และสามารถนำไปใช้ทำงานร่วมกันได้ (Interoperable)

2. โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลสาธารณะ (Digital Public Infrastructure - DPI)

- **DPI คืออะไร:** DPI หมายถึง ระบบและแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งทำหน้าที่เป็น **"ทางด่วนดิจิทัล" (Digital Highway)** ที่เปิดกว้าง ปลอดภัย และสามารถทำงานร่วมกันได้ (Interoperable) โดย DPI เป็นรากฐานสำคัญสำหรับการส่งมอบบริการดิจิทัลภาครัฐ
- **องค์ประกอบหลักของ DPI (3 Stack):**
  1) **Identity Layer:** ระบบยืนยันตัวตนดิจิทัล (เช่น Digital ID, MyKad, PhilSys) ซึ่งช่วยให้พลเมืองและธุรกิจสามารถเข้าถึงบริการออนไลน์ได้อย่างง่ายดายและปลอดภัย
  2) **Payments Layer:** ระบบการชำระเงินแบบเรียลไทม์ที่เชื่อมโยงกัน (เช่น QR Code-based systems) ซึ่งช่วยให้เกิดการโอนเงินที่มีประสิทธิภาพและราคาถูก
  3) **Data Exchange Layer (Consent Layer):** กลไกที่ช่วยให้บุคคลสามารถยินยอมให้มีการแบ่งปันข้อมูลของตนได้อย่างปลอดภัยระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการแบบ **"One-Stop"** หรือเชิงรุก
- **บทบาทของ DPI ต่อภาครัฐ:** DPI ช่วยให้สามารถออกแบบบริการสาธารณะแบบ **"Proactive"** (เชิงรุก) ซึ่งรัฐสามารถส่งมอบบริการที่จำเป็นให้แก่ประชาชนได้โดยที่ประชาชนไม่ต้องร้องขอ (เช่น การจ่ายเงินสงเคราะห์โดยอัตโนมัติ)

3. การประเมินความพร้อมด้านข้อมูลเปิด (Open Data Maturity Assessment)

การนำเสนอได้นำเสนอกรอบการประเมินความพร้อมในการใช้ข้อมูลเปิดในภาครัฐ โดยพิจารณาจาก 7 มิติ เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถประเมินสถานะของตนเองได้:

มิติความพร้อม (Maturity Dimension)	คำถามประเมิน
1. ความพร้อมเชิงกลยุทธ์	มีกลยุทธ์/นโยบายข้อมูลเปิดที่ชัดเจนหรือไม่?
2. ความพร้อมของข้อมูล	ข้อมูลมีคุณภาพสูงและสามารถใช้ประโยชน์ได้หรือไม่?
3. เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน	มีแพลตฟอร์มและเครื่องมือที่เหมาะสมในการเผยแพร่ข้อมูลหรือไม่?
4. กฎหมายและกฎระเบียบ	มีกรอบการกำกับดูแลที่สนับสนุนการเปิดเผยข้อมูลหรือไม่?
5. การบูรณาการข้อมูลและการทำงานร่วมกัน	ข้อมูลเชื่อมโยงกันและสามารถทำงานร่วมกันได้ในระบบนิเวศของรัฐบาลหรือไม่?
6. ผลกระทบและการใช้ประโยชน์	ข้อมูลถูกใช้เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวางหรือไม่?
7. การจัดการความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว	ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลที่ละเอียดอ่อนได้รับการปกป้องอย่างเหมาะสมหรือไม่?

ผลการประเมิน: คะแนนรวมที่ได้จะชี้ให้เห็นระดับความพร้อม ซึ่งช่วยให้รัฐบาลระบุจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อเพิ่มคุณค่าของข้อมูลเปิด

- 7-14 คือ Nascent/Low Maturity
- 15-21 คือ Developing / Moderate Maturity
- 22-28 คือ Advanced / High Maturity
- 29–35 คือ Leading/Very High Maturity

Parallel Session B:	**Policy and Governance for Digital Transformation and RegTech Readiness**
Case Study B1	**Institutional Readiness for Digital Technology Governance in the Public Sector**
นำเสนอโดย	**Dr. Minh Khuong Vu** Practice Professor, Lee Kuan Yew School of Public Policy, National University, Singapore

สรุปสาระสำคัญ

1. กรอบความพร้อมเชิงดิจิทัลของสิงคโปร์ (Singapore's Framework for Digital Readiness)

สิงคโปร์ใช้แนวทางแบบ **"รัฐที่พัฒนา" (Developmental State)** ซึ่งรัฐบาลมีบทบาทเชิงรุกในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยกรอบความพร้อมประกอบด้วย 3 ส่วนหลักที่สอดประสานกัน:

- **ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ (Strategic Choices):**
  - **ยกระดับดิจิทัลให้เป็นศูนย์กลางของศักยภาพรัฐ (Center of State Capacity):** ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุค "Computerization" ในปี 1980 สู่ "Smart Nation" ในปัจจุบัน โดยเน้นที่การใช้ดิจิทัลเพื่อเพิ่มความสามารถของรัฐบาล
  - **เน้นความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือ (Safety and Trust):** สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีด้วยการให้ความสำคัญกับ **ความปลอดภัยทางไซเบอร์** และ **ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล**
- **การจัดเตรียมสถาบัน (Institutional Arrangements):**
  - **การบูรณาการแบบรวมศูนย์ (Integrated Centralization):** จัดตั้งหน่วยงานหลัก เช่น **GovTech** (Government Technology Agency) และ **IMDA** (Infocomm Media Development Authority) เพื่อสร้างความสามารถด้านดิจิทัล, กำหนดมาตรฐานร่วม และกำกับดูแล
  - **ความต่อเนื่องของความเป็นผู้นำ (Leadership Continuity):** มีการสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอจากผู้นำระดับสูงสุด และจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลเทคโนโลยีระดับชาติ
- **โครงการ/แพลตฟอร์มเชิงนโยบาย (Policy Initiatives/Platforms):**
  - **Government Cloud:** แพลตฟอร์มคลาวด์กลางที่ใช้ร่วมกันเพื่อความปลอดภัยและประสิทธิภาพ
  - **Digital Public Infrastructure (DPI):** สร้างโครงสร้างพื้นฐานหลัก เช่น **SingPass** (ระบบยืนยันตัวตนดิจิทัล) และ **PayNow** (ระบบชำระเงินแบบเรียลไทม์)

2. บทเรียนจากกลไกการกำกับดูแลของสิงคโปร์ (Key Takeaways on Governance)

สิงคโปร์ได้พัฒนากลไกการกำกับดูแลเทคโนโลยีที่เป็นต้นแบบ โดยเฉพาะในด้าน **การกำกับดูแล AI**

- Model AI Governance Framework **(กรอบธรรมาภิบาล AI):**
  - เป็นกรอบที่เน้น **"การปฏิบัติ" (Practitioner-focused)** และ **"ตามคุณค่า" (Value-based)** โดยมุ่งเน้นการสร้างความสมดุลระหว่างนวัตกรรมกับการกำกับดูแล
  - มีหลักการหลักคือ **ความโปร่งใส (Transparency)** และ **อธิบายได้ (Explainability)** และกำหนดให้มีการบริหารจัดการ **อคติ (Bias)** และ **ความยุติธรรม (Fairness)**
- AI Verify **(เครื่องมือทดสอบ AI):**
  - **วัตถุประสงค์:** พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือทดสอบ AI ที่ใช้ร่วมกันได้และเป็นกลาง (Neutral) เพื่อตรวจสอบว่า AI เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลที่กำหนดไว้
  - **การทำงาน:** ให้ **รายงานทางเทคนิค (Technical Report)** และ **หลักฐานที่พร้อมสำหรับการตรวจสอบ (Audit-ready Evidence)** ตามเกณฑ์ที่กำหนด
  - **ความร่วมมือ:** จัดตั้ง **AI Verify Foundation** ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร (โดย IMDA เป็นเจ้าของ) โดยมีสมาชิกชั้นนำระดับโลก (เช่น Google, IBM, Microsoft) เพื่อพัฒนาเครื่องมือและมาตรฐาน AI ทดสอบแบบโอเพนซอร์ส (Open Source)
  - **ความสำคัญต่อ RegTech:** เป็นแนวทางปฏิบัติ, มีความเป็นกลาง, และเป็นเส้นทางที่ทำงานร่วมกันได้ (Collaborative Path) เพื่อสร้าง **AI ที่มีความรับผิดชอบ** ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและลดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Friction)

3. สรุปความพร้อมเชิงสถาบัน (Institutional Readiness Summary)

ความพร้อมเชิงสถาบันในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ:

องค์ประกอบ	คำอธิบาย
1. ทรัพยากร (Resources)	**บุคลากรที่มีทักษะ (Skilled Personnel)** และ **งบประมาณที่เพียงพอ** สำหรับการลงทุนระยะยาวในเทคโนโลยีดิจิทัล
2. โครงสร้าง (Structure)	**องค์กรที่มีความยืดหยุ่น (Agile Organization)** ที่สามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็ว, มีการ **ทำลายไซโล (Break Silos)** และมีการจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจสูง (เช่น GovTech)
3. ทักษะ (Skills)	**ทักษะทางเทคนิค (Technical Skills)** เช่น AI/Data Science และ **ทักษะที่ไม่ใช่ทางเทคนิค (Non-technical Skills)** เช่น การจัดการการเปลี่ยนแปลง, การกำกับดูแล, และการสื่อสารนโยบาย
4. กลยุทธ์ (Strategy)	**กลยุทธ์ระยะยาว** และ **ความมุ่งมั่นทางการเมือง (Political Commitment)** ที่สม่ำเสมอในการผลักดันวาระดิจิทัล

สิงคโปร์แสดงให้เห็นถึงการใช้กลไกเชิงสถาบันที่แข็งแกร่ง (เช่น GovTech, AI Verify) เพื่อสร้าง **ความสามารถทางดิจิทัลของรัฐ (Digital State Capacity)** ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการกำกับดูแลเทคโนโลยีที่ซับซ้อนและเพิ่มผลผลิตในภาครัฐ

Case Study B2	Digital Transformation Strategies to Enable Regulatory Innovation
นำเสนอโดย	**Dr. Keita Oikawa** Research Fellow, Economic Research Institute for ASEAN and East Asia, Indonesia

สรุปสาระสำคัญ

1. ภาพรวมและกลไกหลัก (Overview and Core Mechanisms)

การนำเสนอฉบับนี้สำรวจวิธีการที่การพลิกโฉมสู่ดิจิทัลสามารถขับเคลื่อนนวัตกรรมการกำกับดูแล เพิ่มประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้เกิดรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ โดยกลไกหลักของญี่ปุ่นในการบรรลุเป้าหมายนี้ คือ:

- **การทบทวนข้อกำหนดที่ไม่ใช่ดิจิทัล (Review of Non-Digital Requirements):** การทบทวนและแก้ไขกฎเกณฑ์ที่ยังกำหนดให้มีการยื่นเอกสารเป็นกระดาษหรือขั้นตอนที่ต้องดำเนินการด้วยตนเอง
- **โครงการ Regulatory Sandbox:** การอนุญาตให้มีการทดสอบภายใต้การควบคุมโดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำกับดูแล เพื่อสร้างหลักฐาน (Evidence) สำหรับการปฏิรูปกฎระเบียบ

2. การทบทวนข้อกำหนดที่ไม่ใช่ดิจิทัล (Review of Non-Digital Requirements)

- **วัตถุประสงค์:** เพื่อทำให้บริการภาครัฐเป็น **"ดิจิทัลโดยปริยาย" (Digital-by-Default)**
- **ขอบเขต:** โครงการริเริ่มโดย Digital Agency นี้ครอบคลุมการทบทวนและยกเลิกข้อกำหนดที่ไม่เป็นดิจิทัลในกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการดำเนินงานของรัฐบาลกลางและท้องถิ่น
- **การดำเนินการ:**
  - **ระบุข้อกำหนด:** ระบุข้อกำหนดที่ขัดขวางการดำเนินงานดิจิทัล (เช่น การกำหนดให้ใช้สื่อทางกายภาพ, การรับรองโดยมนุษย์, การดำเนินการ ณ สถานที่จริง)
  - **ปลดล็อก:** ทำการแก้ไขกฎหมายเพื่อ **ยกเลิกการผูกมัด** กับวิธีการทางกายภาพ/กระดาษ
  - **ผลลัพธ์ที่คาดหวัง:** ภาครัฐและภาคเอกชนจะสามารถยื่นเอกสารและดำเนินขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์แบบทางออนไลน์

3. Regulatory Sandbox ของรัฐบาลกลาง (Central Government Sandbox Program)

- **ความแตกต่างจาก Sandbox ทั่วไป:** Sandbox ของรัฐบาลญี่ปุ่นถูกใช้เป็น **เครื่องมือเชิงนโยบาย (Policy Tool)** ที่มีเป้าหมายในการสร้าง **หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence)** เพื่อนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- **ขั้นตอนการดำเนินการ:**
  1) **การทดลอง (Trial):** อนุญาตให้มีการทดลองผลิตภัณฑ์/บริการใหม่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด

2) **การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection):** เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อยืนยันว่า **"ผลประโยชน์ทางกฎหมาย" (Legal Interest)** ยังคงได้รับการคุ้มครอง (เช่น ความปลอดภัย, สุขภาพ, ความเป็นส่วนตัว)

3) **การปฏิรูปกฎระเบียบ (Regulatory Reform):** หากการทดลองพิสูจน์ได้ว่าผลประโยชน์ทางกฎหมายได้รับการคุ้มครองโดยไม่มีวิธีการทางกายภาพแบบเดิม หน่วยงานที่มีอำนาจจะทำการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเปิดทางให้มีการขยายผล (Scale-up)

4. กรณีศึกษาจากการใช้ Sandbox

- **กรณีศึกษา: การดำเนินงานร้านกาแฟไร้พนักงาน (Unmanned Café)**
  - **ความท้าทายด้านกฎระเบียบ:** กฎหมายสุขาภิบาลอาหารเดิมกำหนดให้ต้องมีสถานที่ล้างจานและมีผู้จัดการสุขาภิบาลประจำ
  - **การทดลองใน Sandbox:** ผู้ประกอบการเสนอให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การตรวจสอบอุณหภูมิทางไกล (Remote Monitoring), การทิ้งนมที่หมดอายุโดยอัตโนมัติ, การมาตรวจเยี่ยมประจำวันโดยผู้จัดการสุขาภิบาล
  - **ผลลัพธ์:** การทดลองยืนยันว่าความเสี่ยงด้านสุขภาพไม่เกิดขึ้น และผลประโยชน์ทางกฎหมายได้รับการคุ้มครอง ส่งผลให้ **มีการแก้ไขกฎหมายสุขาภิบาลอาหาร** (เดือนกรกฎาคม 2025) เพื่อให้การดำเนินงานไร้พนักงานดังกล่าวเป็นไปได้ตามกฎหมาย

5. บทสรุป (Conclusion)

- **การขับเคลื่อนคู่ขนาน:** Digital Agency ของญี่ปุ่นขับเคลื่อนการพลิกโฉมสู่ดิจิทัลไปพร้อมกับนวัตกรรมการกำกับดูแล โดย **การเปลี่ยนแปลงนโยบายและการปรับใช้เทคโนโลยีต้องดำเนินควบคู่กัน** เพื่อกำจัดอุปสรรคที่เป็นรูปธรรมต่อการส่งมอบบริการดิจิทัล
- **ภาวะผู้นำจากส่วนกลาง:** ความสำเร็จมาจากการเป็นผู้นำจากส่วนกลาง (Top-down leadership) และการมีกรอบการทำงานที่ชัดเจน (Workable Framework) ซึ่งรวมถึง **อำนาจในการแก้ไขกฎระเบียบ** และ **คู่มือมาตรฐาน (Standardized Playbook)** เพื่อให้หน่วยงานและรัฐบาลท้องถิ่นปฏิบัติตาม

หลักฐานสู่การขยายผล: การทดลองใน Sandbox ถูกเปลี่ยนเป็น **กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน** และ **บริการจริง** ในวงกว้าง โดยมีการรักษาผลประโยชน์สาธารณะ (Public Value) เช่น ความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือ และความเป็นธรรมไว้ตลอดกระบวนการ

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

2.1 ประโยชน์ต่อตนเอง

ประโยชน์ที่ได้รับ	คำอธิบาย
องค์ความรู้ใหม่ด้าน RegTech และ AI Governance	ได้เรียนรู้ถึงความสามารถของ **AI (LLM, RAG, Agentic AI)** ในการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแลให้เป็นไปโดยอัตโนมัติ, รวดเร็ว, และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการตรวจสอบและการทวนสอบโครงการคาร์บอนเครดิต (เช่น T-VER) ของ อบก.
การเปลี่ยนกรอบความคิด (Mindset Shift)	เข้าใจแนวคิดเรื่อง **Adaptive Governance** และการปรับเปลี่ยน Regulatory Sandbox ให้เป็น **Policy Lab** เพื่อสร้างการเรียนรู้เชิงสถาบัน แทนที่จะเป็นเพียงการอนุญาตเป็นกรณีไป ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการรองรับตลาดคาร์บอนที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว
ความเข้าใจโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล	ตระหนักถึงความสำคัญของ **Digital Public Infrastructure (DPI)** และ **Open Data** ในฐานะรากฐานที่สำคัญในการสร้างความโปร่งใสและกระตุ้นนวัตกรรมในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก

2.2 ประโยชน์ต่อองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะนำมาประยุกต์ใช้กับภารกิจ อบก.	คำอธิบาย
การเพิ่มผลผลิตการกำกับดูแล (Productivity & RegTech)	สามารถนำ AI/RegTech มาใช้เพื่อ: 1. ตรวจสอบความสอดคล้อง (Compliance) อัตโนมัติ: เช่น การตรวจสอบรายงานการทวนสอบโครงการคาร์บอนเครดิตเทียบกับระเบียบวิธีที่กำหนดไว้ 2. การติดตามความเสี่ยงเชิงรุก: ระบุความผิดปกติหรือความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิตที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว
การปฏิรูปกฎระเบียบ (Regulatory Innovation)	นำแนวทางของญี่ปุ่น (Digital-by-Default และการทบทวน Non-Digital Requirements) มาใช้เพื่อ ปลดล็อก อุปสรรคทางกฎหมาย/ระเบียบที่ขัดขวางการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการติดตามการปล่อย/ดูดกลับก๊าซเรือนกระจก (เช่น การใช้ข้อมูลจากดาวเทียมหรือ IoT แทนการตรวจสอบทางกายภาพ)
การสร้างความน่าเชื่อถือในตลาด (Trust & Open Data)	สร้าง Open Data Strategy สำหรับข้อมูลที่ไม่เป็นความลับ (เช่น ข้อมูลโครงการที่ลงทะเบียน, ข้อมูลการออกคาร์บอนเครดิต) เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดคาร์บอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของกลไกตลาด

2.3 กิจกรรมที่คาดว่าจะขยายผลได้ หลังจากเข้าร่วมโครงการ

จากการเข้าร่วมการประชุม สามารถประเมิน และคาดการณ์ว่าจะสามารถขยายผลสำหรับการดำเนินงานขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้ ดังนี้

กิจกรรมขยายผล (Actionable Plan)	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Output)
การทบทวนกระบวนงาน**ที่ไม่ใช่ดิจิทัล (Non-Digital Review)** อาจจะดำเนินการสำรวจและจัดทำรายการ และประเมินกระบวนการที่จะสามารถนำเทคโนโลยี หรือ AI มาใช้ดำเนินงาน	**กระบวนงานสำคัญมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล** มีขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความสะดวก รวดเร็ว และช่วยสนับสนุนการทำงาน และตอบสนองผู้รับบริการภายนอกได้
การจัดทำข้อเสนอ Policy Lab/Sandbox จัดทำ **"แนวคิดโครงการนำร่อง (Concept Note)"** เพื่อจัดตั้ง **"TGO Climate Policy Lab/Sandbox"**	**ข้อเสนอโครงการนำร่อง (Concept Note)** เพื่อทดสอบการใช้เทคโนโลยี **IoT/Remote Sensing** เพื่อการติดตามการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าหรือการลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตร ที่ปัจจุบันยังขาดระเบียบวิธีหรือกฎหมายรองรับ

ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ

- กำหนดการประชุม

25-IP-29-GE-CON-A

CONFERENCE ON
DIGITAL TRANSFORMATION AND REGULATORY TECHNOLOGY
FOR IMPROVING PUBLIC SECTOR PRODUCTIVITY

MANILA, PHILIPPINES | 1-2 OCTOBER 2025

Development Academy of the Philippines (DAP)
Asian Productivity Organization (APO) Secretariat
Implementing Organizations

Tentative Program

as of 26 September 2025

Local Time (Philippines)	Agenda	Speaker
Arrival Day: Tuesday, 30 September 2025		
	Arrival in Manila Conference Venue and Accommodation for APO Participants: **Holiday Inn & Suites Manila Galleria** Address: One ADB Ave, Ortigas Center, Pasig, 1655 Metro Manila	
Day 1: Wednesday, 1 October 2025 **From Digital Transformation to RegTech: Building the Foundations for Smarter Regulation**		
8:00–9:00	Registration of Participants	DAP
9:00–10:00	**Opening Ceremony** • Opening Remarks • Welcome Speech • Keynote Address • Introduction and Recognition of Delegates • Photo Opportunity	**Kyung Hyun Park** Program Officer, APO Secretariat **Dr. Leocadio S. Sebastian** Acting President and Chief Executive Officer, DAP **Dr. Arsenio M. Balisacan** Secretary, Department of Economy, Planning, and Development APO Director for the Philippines
10:00–10:20	Coffee Break / Exhibit Visit	
10:20–11:10	**Presentation 1: Digital Investments for Productivity: Insights from the Private Sector for the Public Sector** Why do some digital investments deliver significant productivity gains while others fall short? ICT investments alone do not guarantee results; their impact depends on complementary organizational changes, skilled labor, high-quality management, flexible institutions, and adequate time horizons.	**Dr. Keita Oikawa** Research Fellow, Economic Research Institute for ASEAN and East Asia, Indonesia

Local Time (Philippines)	Agenda	Speaker
	These conditions, well documented in private-sector experiences, offer valuable lessons for improving public-sector productivity. Japan's Digital Agency initiative illustrates how such insights can be applied to modernize and digitalize government operations. While still in its early stages, the initiative's design suggests strong potential for enhancing public-sector productivity and offers valuable lessons for countries aiming to improve their public sectors through digital transformation.	
11:10–12:00	**Presentation 2: Case Studies – RegTech in Practice: Lessons from Implementation and Innovation** A key role of government regulators is to guide the adoption of emerging technologies to enhance public well-being. With the rapid rise of AI accelerating change, regulators must respond with greater speed and foresight. One way to improve responsiveness is to build a reference toolbox of successful policy cases. This enables quicker, evidence-based decisions. In this presentation, case studies to help officials develop and refine their own regulatory tool kits will be shared.	**Dr. Hau Chen Mike Lee** Consultant, Group Synergy and Retail Planning, Far Eastern Group, Republic of China
12:00–13:00	Networking Lunch / Exhibit Visit	
13:00–13:50	**Presentation 3: AI Governance, Digital Assets, and Public-sector Regulatory Readiness** This lecture examines how ASEAN governments can build institutional readiness to govern AI, blockchain, and digital assets. It underscores the dual imperatives of strategy as the compass and challenge identification as the radar for effective governance. Anchored in a five-pillar framework (leadership, coordination, capacity, legal frameworks, and trust), the session draws on global best practices and ASEAN experiences to distill lessons for creating adaptive, trusted, and future-ready public institutions.	**Dr. Minh Khuong Vu** Practice Professor, Lee Kuan Yew School of Public Policy, National University, Singapore
13:50–14:40	**Presentation 4: Institutionalizing Innovation: The Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) Regulatory Sandbox Framework (Circular No. 1153)** How can regulators promote financial innovation while effectively managing emerging risks? This session details the Regulatory Sandbox Framework of the BSP under Circular No. 1153, which formalized the prior "test-and-learn" approach for solutions that were not yet covered by existing regulations. The discussion will detail operational aspects of the framework, including (1) eligibility and oversight (e.g., the four-stage regulatory sandbox process and governance); (2) specialized sandbox approaches (e.g., Regulatory Sandbox Lite and Thematic Cohorts); and (3) insights from and challenges encountered during its rollout. Participants will gain insights into how the BSP is leveraging structured experimentation to foster meaningful collaboration between the regulator and industry, driving regulatory learning and promoting the growth of financial innovation such as in RegTech.	**Melchor T. Plabasan** Senior Director, Technology Risk and Innovation Supervision Department, Bangko Sentral ng Pilipinas, Philippines

Local Time (Philippines)	Agenda	Speaker
14:40–15:30	**Presentation 5: Reframing Regulatory Sandboxes for Adaptive Governance and Productivity Enhancement** This presentation explores how regulatory sandboxes function as institutional tools within the public sector to enhance adaptive governance and improve administrative productivity. Emphasizing the operational and management dimensions, it analyzes key global cases, including the UK's Financial Conduct Authority model, Japan's regulatory sandbox, and Korea's evolving approach, to identify actionable mechanisms and inform future policy design tailored to APO member economies.	**Dr. HaeOk Choi** Research Fellow, Directorate for System Innovation, Science and Technology Policy Institute, Republic of Korea
15:30–16:00	Coffee Break / Exhibit Visit	
16:00–16:50	**Panel and Open Forum 1: Digital Transformation and Public-sector Readiness: Leadership, Capacity, and Governance Gaps** This hybrid session begins with a moderated panel discussion about the readiness of the public sector for digital transformation. The panel will share their insights on leadership, institutional capacity, and cross-agency governance challenges, drawing from national experiences and previous sessions. In the second half, the floor will open for participant questions and discussion. This interactive format invites shared reflection on how capacity gaps can be overcome and how more adaptive, future-ready public institutions can be built.	**Panelists:** Dr. Keita Oikawa Dr. Minh Khuong Vu Gilbert T. Trinchera
16:50–17:00	Wrap-Up and Announcements	
19:00–21:00	Welcome Dinner Venue: **NIU by Vikings** Level 5, The Podium, ADB Ave, Ortigas Center, Mandaluyong City, Metro Manila	Hosted by the APO
	End of Day 1	
	Day 2: Thursday, 2 October 2025 **Implementing RegTech for Sustainable Public-sector Productivity**	
8:00–9:00	Registration of Participants	DAP
9:00–10:00	**Presentation 6: Unlocking Public Value through Open Data and Digital Public Infrastructure** Modern governments are increasingly recognizing that data and digital systems are not just administrative tools but essential public assets. By adopting open data practices and building strong digital public infrastructure (DPI), the public sector can create more transparent, responsive, and inclusive governance. This session will discuss how open data empowers citizens, businesses, and regulators with timely insights while DPI, such as digital ID platforms, secure payment rails, and interoperable data exchanges, creates the backbone for efficient public service delivery. Participants will explore	**Gilbert T. Trinchera** Partner, Technology Consulting, Advisory Services, KPMG R.G. Manabat and Co., Philippines

Local Time (Philippines)	Agenda		Speaker
	real-world applications where open data and DPI have accelerated innovation, strengthened oversight, and supported RegTech solutions, offering lessons on how these approaches can reshape governance in the digital era.		
10:00–10:20	Coffee Break / Exhibit Visit		
	Parallel Session A: AI and Regulatory Sandboxes for Smarter Compliance	**Parallel Session B: Policy and Governance for Digital Transformation and RegTech Readiness**	**Parallel Session C: Open Data and Digital Public Infrastructure for Regulatory Efficiency**
10:20–11:20	**Case Study A1: AI Policy Challenges for AI Regulatory Sandboxes (Dr. HaeOk Choi)** *This presentation explores policy challenges for AI regulations, highlighting the Republic of Korea's experience and global best practices to support public-sector innovation.*	**Case Study B1: Institutional Readiness for Digital Technology Governance in the Public Sector (Dr. Minh Khuong Vu)** *This session explores how governments can build institutional readiness to govern digital technologies, focusing on Singapore's strategies, coordination mechanisms, and policy tools such as AI Verify and regulatory sandboxes.*	**Case Study C1: Open Data Portals to Improve Regulatory Transparency (Dr. Hau Chen Mike Lee)** *This session presents a case of how open access to regulatory data has increased accountability.*
11:20–12:20	**Case Study A2: BSP Regulatory Sandbox for AI in Financial Services (Melchor T. Plabasan)** *The session will explore how the BSP's Regulatory Sandbox Framework can be used to develop effective guidelines for AI in financial services. Results from BSP's surveillance of AI use in the banking industry will also be discussed. These initiatives inform risk assessment and support the refinement of policy approaches and regulations for governing AI in the financial sector.*	**Case Study B2: Digital Transformation Strategies to Enable Regulatory Innovation (Dr. Keita Oikawa)** *This presentation explores how digital transformation can drive regulatory innovation to improve efficiency and enable new business models. In Japan, examples include the Digital Agency's efforts to revise paper-based rules and the regulatory sandbox program for supervised testing that informs reform.*	**Case Study C2: Philippines' Digital ID and Payment Systems: Building the Backbone of Smarter Regulation (Gilbert Trinchera)** *This session explores how the Philippines is building digital public infrastructure, including the national ID, payment networks, and GovCloud, to strengthen regulatory efficiency and enable faster compliance checks, real-time supervision, and secure data sharing.*
12:20–13:40	Networking Lunch / Exhibit Visit		
13:40–14:30	**Panel and Open Forum 2: Scaling RegTech: Policy, Innovation, and Institutional Pathways** This hybrid session begins with a moderated panel exploring how RegTech can be scaled up in public-sector systems to drive regulatory innovation. The panel will discuss enabling factors such as policy support, innovation-friendly institutions, experimentation (e.g., sandboxes), and data infrastructure. In the second half, the session will open to participants for questions and discussion. This interactive segment encourages the practical		**Panelists:** Dr. HaeOk Choi Dr. Hau Chen Mike Lee Melchor T. Plabasan

Local Time (Philippines)	Agenda	Speaker
	exchange of ideas on how APO member economies can develop institutional pathways to support large-scale RegTech adoption.	
14:30–14:45	Coffee Break	
14:45–15:30	**Integration and Final Reflections from Speakers** This concluding session will summarize the key themes, insights, and lessons learned throughout the conference. Speakers will share their final thoughts, drawing connections between the presentations and discussions and emphasizing the practical implications for policy, institutional preparedness, and the future adoption of RegTech in the public sectors of APO member economies. The session aims to provide participants with clear takeaways and a comprehensive understanding of the conference outcomes.	Dr. Keita Oikawa Dr. Hau Chen Mike Lee Dr. Minh Khuong Vu Dr. HaeOk Choi Melchor T. Plabasan Gilbert T. Trinchera

15:30–16:15	**Closing Ceremony**
	
	• Program Evaluation
	
	• Vote of Thanks
	  ○ International participants
	  ○ Philippines
	
	• Closing Remarks
	
	• Photo Opportunity
		
		APO Secretariat
		
		Monica D. Saliendres,
		Acting Vice President, DAP

End of Day 2		
Departure Day: Friday, 3 October 2025		
	Departure from Manila	

- ภาพบรรยากาศงาน

THAILAND
NEPAL
LESS IS MORE

DR. MINH
HUONG VU

DAP

dap

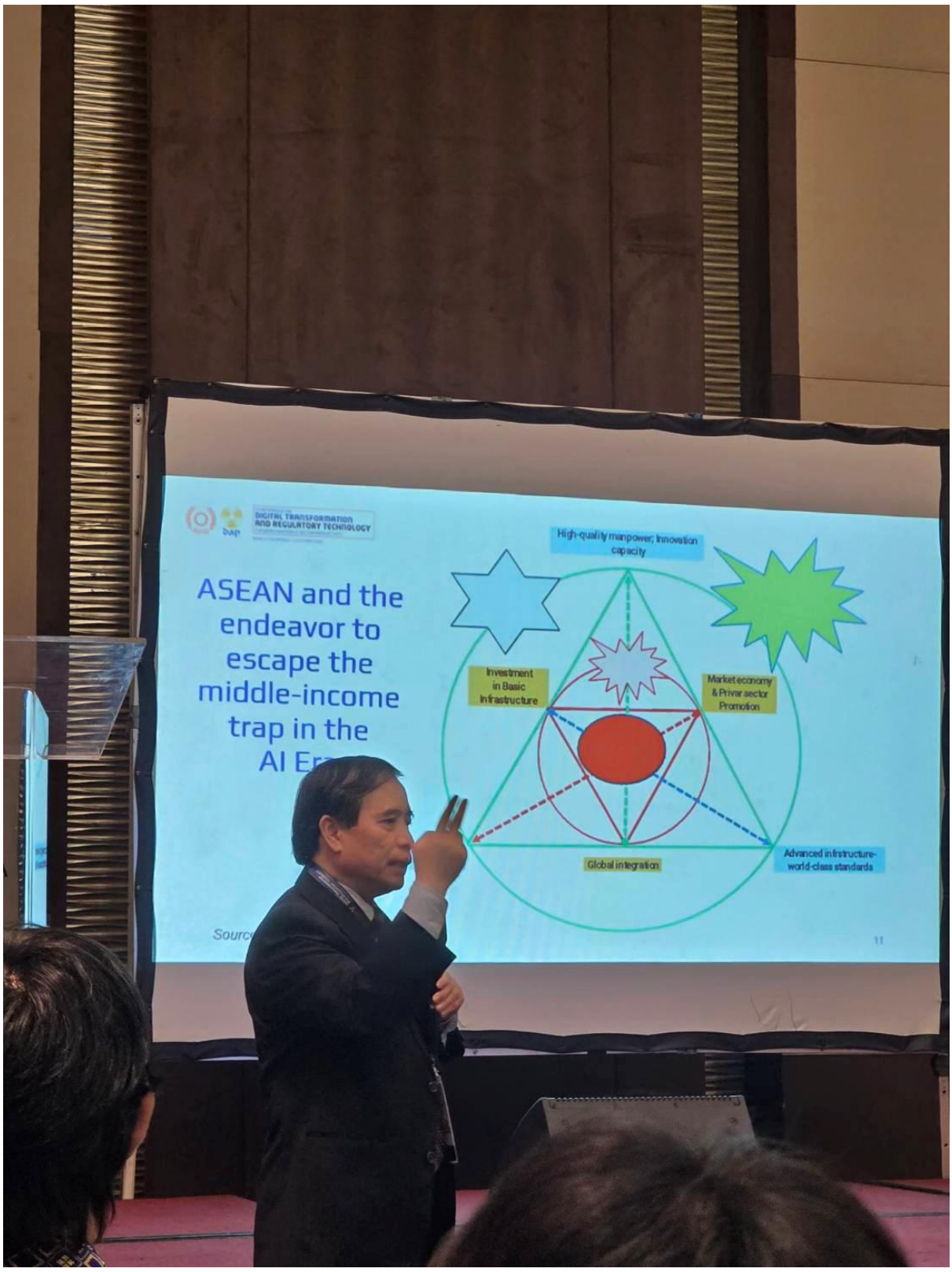
DIGITAL TRANSFORMATION AND REGULATORY TECHNOLOGY
ASEAN and the endeavor to escape the middle-income trap in the AI Er
High-quality manpower; Innovation capacity
Investment in Basic Infrastructure
Market economy & Privar sector Promotion
Global integration
Advanced infrstructure-world-class standards
11

APO

EXIT

DAP

APO
dap
CONFERENCE ON
DIGITAL TRANSFORMATION
IMPROVING PUBLIC
MANILA, P
| 1-2 OCTOB

APO
dap
CONFERENCE ON
DIGITAL TRANSFORMATION
REGULATORY TECH
OGY
OVING PUBLIC
OR PRODUCTIVITY
MANILA, P.
| 1-2 OCTOBE